

työpaja vanhemmille 2.

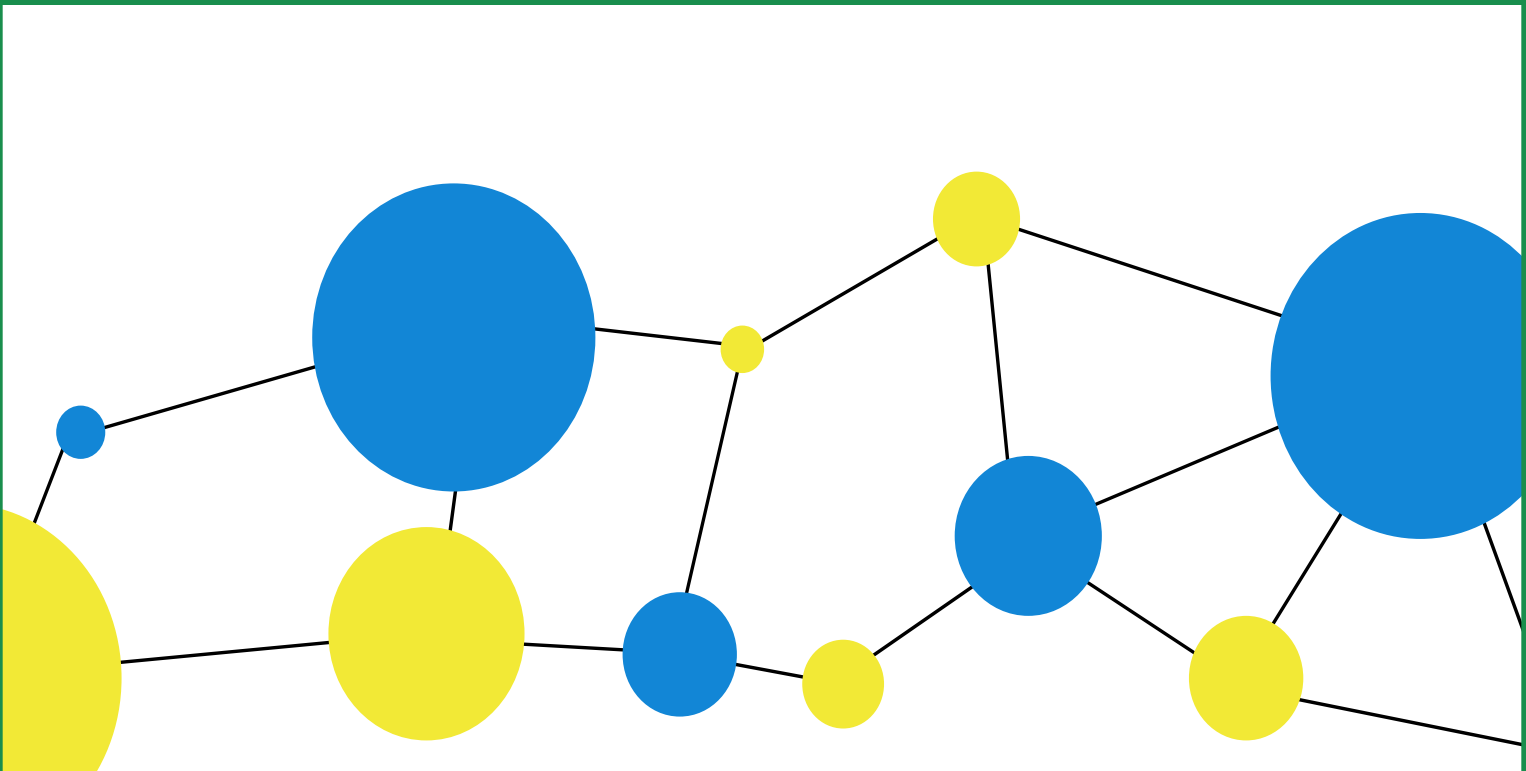

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse sen sisällön hyväksyntää, julkaisun sisältö heijastaa vain tekijöidensä näkemyksiä, eikä komissiota voida pitää vastuussa julkaisussa olevien tietojen mahdollisesta käytöstä.

oppimisen hallinta verkkoympäristöissä

1 mitä haluamme saavuttaa tämän työpajan avulla?

Vuoden 2020 aikana monet perheet ovat joutuneet tilanteeseen, jossa he opettavat lapsiaan kotona Covid-19 pandemian vuoksi. He ovat oppineet uusia taitoja, usein yrityksen ja erehdyksen kautta, ja jakaneet kokemuksiaan muiden vanhempien kanssa. Monet resursseista ovat löytäneet verkosta. Koska tietoa on tarjolla niin runsaasti, on usein hankalaa laatia selkeästi etenevää suunnitelmaa opiskelusta, joka pitäisi lapset motivoituneina. Tämän työpajan aikana tarkastelemme muutamia ideoita kuinka opettaa kiertotaloutta lapsille kotona internetin avulla. Työpajan tarkoituksena on tukea vanhempia heidän uudessa roolissaan ja opettaa tavalla, joka on mielenkiintoinen, tehokas ja miellyttävä. Tämä työpaja tukee sinua roolissasi perheen oppimisen ohjaajana, kiertotalouden mallien käytännön toteutukseen liittyen.

Kotiopetus ja -opiskelu, varsinkin kun se ei ole itse tehty valinta, voi vaikuttaa vanhempiin/huoltajiin ja heidän omaan työ- ja perhe-elämän tasapainoon sekä vaikuttaa myös muihin sisaruksiin. Koronasulkujen alkaessa vuoden 2020 alussa monien ihmisten oli nopeasti sopeuduttava ”uuteen normaaliin”, johon kuuluivat koulujen sulkemiset, vanhempien lomautukset tai etätyöskentely, ja se, ettei kodin ulkopuolelta tulevaa tukea enää ollut helppo saada. Miljoonille vanhemmille tämä tarkoitti lastenhoitovelvollisuuksien lisääntymistä, mukaan lukien heidän koulunkäyntinsä valvominen kotona, samalla kun he itse jatkoivat työskentelyä ja muuttivat rutiinejaan vastaamaan uusia lastenhoitositoumuksiaan. Työssäkäyville vanhemmille haaste löytää tarpeeksi tunteja päiviin tarkoittaa usein sitä, että he luottavat Internetiin, joka hoitaa osan ”opetuksesta”, vaikka he eivät ehkä ole tietoisia materiaalien laadusta tai lähteistä, tai siitä mahdollisuudesta, että heidän lapsensa harhautuvat hyödyttömille sivustoille.

Tekstiresurssi: Office for National Statistics
Parenting in lockdown

tavoitteet: suoritettuasi tämän osion, sinulla on seuraavat tiedot ja taidot:

1. Olet tietoisempi kaikesta siitä materiaalista, mitä internetistä on saatavilla. Se auttaa sinua valitsemaan sopivampia materiaaleja lapsellesi riippuen hänen oppimistyylistään ja iästään.

2. Tunnet internetlähteitä, jotka käsittelevät kiertotaloutta eri näkökulmista, ja voit käyttää niitä lapsesi koulutuksessa.

3. Pystyt avustamaan lapsesi kriittisen ajattelun taitojen kehittymistä ja autat heitä arvioimaan tietoa, jota he löytävät internetistä.

4. Osaat yhdistää tapaustutkimuksia omaan henkilökohtaiseen tilanteeseesi

5. Tunnistat uusia tapoja, joilla perheesi voi vaikuttaa positiivisesti kiertotalouteen

ja suojella ympäristöä.

6. Osaat käyttää ICE-CAPin internetsivuilta löytyviä oppimateriaaleja ja resursseja.

7. Tutustut erilaisiin oppimisalustoihin.

8. Ymmärrät lapsesi oppimistyyliä.

9. Ymmärrät myös oman tyylisi tukea lastasi.

10. Ymmärrät erilaisia viestinnän keinoja liittyen kiertotalouteen.

11. Olet tietoisempi turvallisuusasioista internetin suhteen.

12. Osaat asettaa realistisia tavoitteita lapsesi kanssa

Aloita ideoimalla:

maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	lauantai	sunnuntai

Tekstiresurssi: Kidsconnect

3

teorian esittely: mitä kiertotalous tarkoittaa? kuinka voimme opettaa lapsiamme kotona kiertotalousperusteisesti?

Vanhemmat ovat nyt joutuneet tilanteeseen, jossa he kouluttavat lapsiaan kotona. He tekevät tätä ilman erityistietoa opittavista asioista ja ilman opettajakoulutusta. Monet vanhemmat myös työskentelevät kotona ja joutuvat lohkaisemaan aikaa työpäivästään opetustehtävän suorittamiseen. Nopeasti internetiin siirtyneen kehityksen takia lasten opettaminen on muuttunut huomattavasti vanhempien kouluajoista ja lapsilla voi olla enemmän verkkotyöskentelytaitoja kuin heidän vanhemmillaan. He saattavat olla tietoisempia ympäristöasioista kuin vanhempansa, ja he voivat jopa olla perheenjäsenistä niitä, jotka vaativat kierrättämistä. Työskenneltäessä lasten kanssa tämän tärkeän aiheen parissa, voi olla hyödyllistä pitää tätä ”yhdessä oppimisena”, antaen lapsille tunnustusta heidän jo olemassa olevista tiedoistaan ja huolenaiheistaan, ja työskennellä yhdessä lasten kanssa paremman ymmärryksen, paremman tiedon ja parempien tapojen luomiseksi perheessä.

mitä tarkoittaa

"etäopiskelu"?

Etäopiskelu on opiskelua, jossa opettaja ja oppilas eivät ole samassa fyysisessä tilassa, eli oppija on esimerkiksi omassa kodissaan. Etäopiskelu voi tapahtua erilaisten teknologioiden välityksellä. Etäopiskelu voidaan toteuttaa myös hybridioppimisena, jolloin opetukseen sisältyy myös lähiopetusta. Etäopetusta kutsutaan joskus myös e-oppimiseksi tai verkko-oppimiseksi.

jokainen perhe on erilainen:

Jokaisella perheellä on omat prioriteettinsa, rituaalinsa ja tapansa, jotka joskus ovat peräisin vanhempien omasta lapsuudesta. Koulun opetussuunnitelman, sosiaalisen median ja yleisen lisääntyneen ympäristötietoisuuden ja -keskustelun vuoksi lapsesta kasvaa tietoisempi oman toimintansa vaikutuksista planeettaan, yhteiskuntaan, omaan naapurustoon ja perheeseensä. Siksilapsetuseinkyseenalaistavat vanhempia ja vaikuttavat heihin. On avuksi, jos vanhemmilla on laaja ymmärrys siitä, miten kiertotalous toimii. Jos lapsi huomaa, että käsittelemällä joitain kiertotalouden asioita hän voi kenties hyötyä itse, on tämä suuri kannustin. Jos perhe onnistuu esimerkiksi pienentämään energialaskua tai vähentämään noutoruokailua muutaman kuukauden ajan, he voivat luoda kannustimia, kuten hemmottelua koko perheelle myöhemmin.

internetissä tapahtuvan etäopiskelun hyvät ja huonot puolet:

Mahdolliset hyvät puolet

- mahdollisuus järjestää omat aikataulunsa
- kodin mukavuudet
- vähemmän aikaa vieviä toissijaisia toimintoja, kuten se, että joutuu odottamaan opettajan huomiota, luokkahuoneesta toiseen siirtyminen tai koulumatkat
- vanhemmat ovat enemmän mukana ja ymmärtävät paremmin lapsen oppimista
- lapsen kasvanut tunne itsenäisyydestä

Mahdolliset huonot puolet:

- mahdollisesti vain yksi tietokone
- ei välttämättä tulostinta
- ei välttämättä skanneria
- rajalliset kirjoitus- yms. välineet
- perhe-elämään liittyvät keskeytykset
- motivaatioon ja ajankäyttöön liittyvät ongelmat
- vanhempien omat (etä)työkiireet
- alle kouluikäiset sisarukset
- opettajat eivät välttämättä voi valvoa miten vanhemmat opettavat, he saattavat sekaantua asioihin liiaksi tai olla kriittisiä opetettavan asian suhteen

4 aktiviteetit

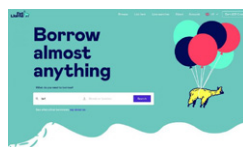
Tarkastellaksemme näitä asioita tarkemmin tehdään muutamia harjoituksia. Nämä aktiviteetit ovat vaihtelevia pituudeltaan ja laajuudeltaan, ja voit mukauttaa niitä tarpeisiisi. Aiheet voivat olla joillekin uusia, mutta toisille ei, joten aktiviteetteihin osallistuminen ja ideoiden vaihtaminen voivat olla hieno tapa löytää uusia tapoja työskennellä yhdessä lastesi kanssa ja tehdä oppimisajasta tuottavampaa. Kiertotaloudesta opettamalla voimme kasvattaa lastemme sosiaalisen vastuun tunnetta. Vastuun ottaminen asioista, joita voimme muuttaa, on hyvin voimaannuttavaa. Vastuun ottaminen joistakin kotiympäristön toimista voi tuottaa etuja perheelle monin tavoin.

Kotona opiskelu voi olla mukavaa sekä vanhemmille että lapsille, varsinkin jos harjoitukset on mietitty etukäteen, ja jos lapsi näkee jonkinlaisen etenemissuunnitelman sekä ymmärtää alusta lähtien mihin hän on menossa ja kuinka hänen odotetaan pääsevän sinne. Yksin internetissä työskentelevä lapsi voi helposti hämmentyä, joten selkeä, aikarajattu suunnitelma, joka on jaettu erillisiin vaiheisiin ja jossa on selkeät tavoitteet, voi olla erittäin hyödyllinen. Sinun tai lapsesi on helppo hämmentyä internetissä saatavilla olevasta runsaasta tiedosta, joten aikataulun olemassaolo on tärkeää, jotta oppitunneilla ja harjoituksissa tulee edistyttyä ja hyvä etenemistähti pysyy yllä.

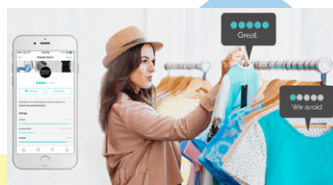
opetusresursseja

On tietenkin mahdollista tehdä itsenäisiä hakuja internetissä löytääkseen materiaalia opetuksen helpottamiseksi, muttakannattaa huomata, että kouluilla on yhä useammin omat oppimisportaalinsa, joissa on hyvin tutkittua, validoitua ja helposti saatavilla olevaa tietoa. Koulut ovat usein maksaneet lisensseistä, joita vanhemmat voivat käyttää. Usein löytyy myös koulun luomia sovelluksia, virtuaaliluokkahuoneita ja online-foorumeita, joissa vanhemmat ja lapset voivat oppia yhdessä. Tutustu koulun käyttöön ottamiin resursseihin. Tämä voi säästää paljon aikaasi.

muutamia kiertotaloussovelluksia

fat llama

good on you

oroeco

too good to go

Kuvalähde

harjoitus I

Miellyttävän ja tuottavan oppimisilmapiirin luominen alusta alkaen.

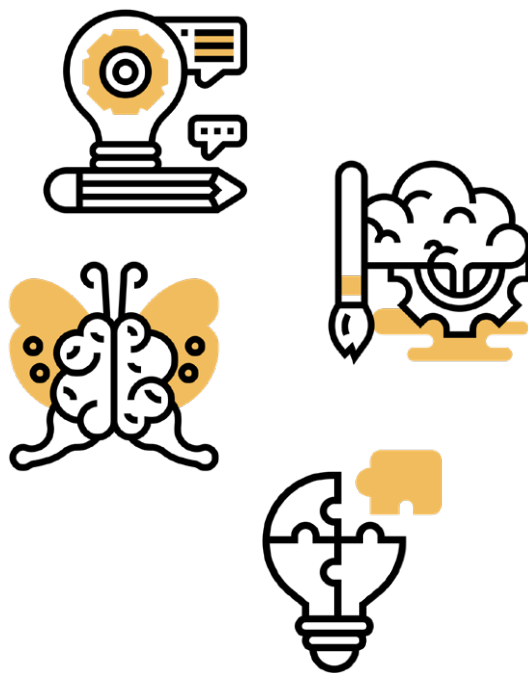
Voimme valmistella hyvän pohjan lastemme kotona oppimiselle. Tämä on joillekin perheille uusi kokemus. On parasta, että kaikki sitoutuvat tähän kokemukseen. Aikana, joka on varattu oppimiseen, muiden perheenjäsenten on ehkä muutettava tapojaan käyttää kotia, mikä antaa mahdollisuuden hiljaisuudelle sekä tilaa työskennellä mukavasti ilman häiriöitä. Perheessä voidaan sopia ajankohdasta, jolloin työt tehdään, jolloin työn ja vapaa-ajan välillä saadaan selkeä ero. Joskus on vaikea huomata, suorittaako lapsi koulutyötä internetissä, vai selaileeko hän vain yleisesti tai juttelee ystäviensä kanssa, joten on tehtävä selkeä ero, milloin ja missä yksinomaan koulutyötä tehdään.

Vanhempien on hyödyllistä ymmärtää lasten oppimistyyliä, ja he voisivatkin suorittaa jonkin alla olevista testeistä tunnistakseen, kuinka he työskentelevät tehokkaimmin. On hyödyllistä keskustella tästä aiheesta lapsen kanssa. Jotkut lapsista saattavat haluta tehdä oman suunnitelmansa ja sopia omista säännöistään vanhempiensa kanssa, ja jotkut taas tarvitsevat enemmän ohjausta. Jotkut saattavat oppia parhaiten tekemällä, joten kannattaa hankkia pelejä, tietokilpailuja, WebQuesteja tai digitaalisia pakopelejä oppimisen helpottamiseksi. Jotkut taas voivat oppia paremmin etsimällä hiljaisen tilan ja varaamalla aikaa omaksuakseen tietoa omaan tahtiinsa. Toiset saattavat tarvita apua ajankäytön ja motivaation kanssa, kun taas joillekin sopii toisinaan yhteistyö ystävän kanssa verkossa tai edistymisestä keskusteleminen ja uusien ideoiden kokeileminen vanhempien ja muiden perheenjäsenten kanssa.

Olet luultavasti hyvin tietoinen siitä, miten lapsesi oppii ja kuinka pitää hänen kiinnostustaan yllä. Ehkä et ole koskaan varsinaisesti nimennyt näitä ominaisuuksia. Lapsi voi oppia internetissä eri tavoin kuin perinteisessä ympäristössä. He saattavat haluta lukea tietoa itse, ja sen käsittely saattaa viedä aikaa, tai he voivat mieluummin katsella videota tai tehdä tietovisan. Jos he ovat kilpailuhenkisiä, he saattavat haluta tehdä tämän toisen sisaruksen kanssa, tai jos he ovat visuaalisempia, kenties he haluavat koota asiasta kuvakäsikirjoituksen.

Sinä tunnet lapsesi, miten pitkä keskittymiskyky hänellä on ja mikä saa hänet tylsistymään toden teolla. Joten mieti tuntisuunnitelmaasi sen pohjalta, miten lapsesi tykkää opiskella mieluiten.

Mieti lastasi/lapsiasi... Millaisia he ovat?

- Looginen, "suoraviivainen" ajattelija
- Järkevä ja objektiivinen
- Hyvä kysymään kysymyksiä ja tonkimaan asioita
- Kurinalainen lähestyjä

Miellejärjestelmien perustesti

Oppimistyylien arviointitesti

Tunnetko nämä erilaiset oppimistyyli?

- Kinesteettinen – henkilö, joka haluaa tietää miten asiat toimivat
- Visuaalinen – henkilö, joka oppii näkemällä
- Audiitiivinen – henkilö, joka oppii kuuntelemalla
- Looginen – henkilö, joka käsittelee loogisia kokonaisuuksia

Nyt kun olet pohtinut sitä, miten lapsesi oppii, voi olla hyödyksi miettiä myös, miten itse opit. Ette välttämättä suosi samaa tyyliä. Tämä kuitenkin todennäköisesti vaikuttaa siihen, miten ohjaat lastasi, kun suunnittelet hänen oppimistaan.

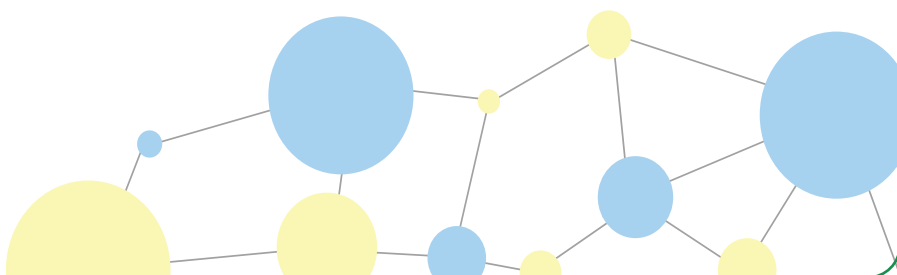

Tee myös itse samat testit. Miten arvelet oman tyyliisi vaikuttavan siihen, kuinka ohjaat lastasi käyttämään verkkoresursseja?

Voisi olla avuksi, jos lapsesi tekee nämä testit verkossa:

Lähde: Homeschool.com

harjoitus 2

kriittinen ajattelu

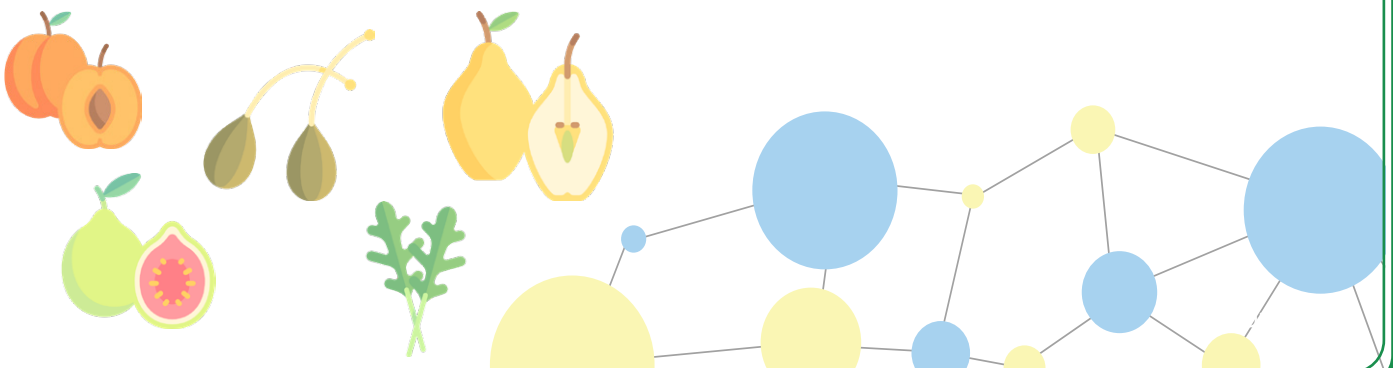
Tämä harjoitus auttaa meitä arvioimaan ajatuksia. Kiertotaloudessa on monta puolta, jotka pitää ottaa huomioon. Yksi niistä liittyy siihen, miten ruokamme tuotetaan. Tämän huomioiminen on johtanut siihen, että yhä useammat ihmiset, erityisesti nuoret, ovat alkaneet kasvissyöjiksi tai vegaaneiksi. Tähän harjoitukseen liittyen luumme vegaanin kirjoittaman tekstin, jossa tämä kertoo näkökannoistaan. Rohkaisemme sinua tutustumaan tämän tiedon lähteisiin, pohtimaan hänen mielipidettään ja tekemään omia havaintojasi.

Kirjoittaja on Jordan Hudson, joka on parikymppinen ja ollut vegaani 3 vuotta. Pyysimme häntä kertomaan, miksi hän valitsi tämän elämäntavan. Kun luet tekstiä, tee samalla muistiinpanoja.

Löysitkö mitään, mikä oli sinusta erityisen kiinnostavaa? Onko mitään sellaista, mitä haluaisit haastaa tai tarkistaa muista lähteistä? Onko tiedonlähteissä sellaisia, jotka saattavat mielestäsi olla puolueellisia? Onko tekstissä mainitut asiat mielestäsi tasapainoinen lähestymistapa? Tekisitkö mitään muutoksia omassa perheessäsi? Jokaisen osion lopussa, poimi muutamia kohtia, jotka vaikuttavat suoraan kiertotalouteen, esim: Metsien hävittämisellä on negatiivinen vaikutus paikallisiin yhteisöihin ja näiden talouteen.

Miksi noudatan vegaaniruokavaliota?

Avaan tätä kolmesta näkökulmasta niin, että niiden tärkeysjärjestys on laskeva (omasta mielestäni): ympäristö, eläinten oikeudet ja terveys. On usein niin, että ihmiset noudattavat vegaaniruokavaliota useista näiden kolmen näkökulman eri elementeistä johtuen. Joka tapauksessa, nämä kohdat sisältävät kaikki luotettavista lähteistä peräisin olevaa faktatietoa (jollei toisin mainita), ja mielipiteen mahdollisuus tulee esille vain silloin, kun asioista perillä oleva henkilö päättää vastata tähän tietoon.

1. Ympäristö

Eläinmaatalous on vastuussa valtavasta määrästä kasvihuonekaasuja, jotka vapautuvat ilmakehään ja lisäävät ilmastomuutoksen etenemisvauhtia ja sen vaikutuksia.

Vaikka eläinmaatalouden tuottama hiilidioksidi muodostaa jopa 51 % kasvihuonekaasuista, metaani on itse asiassa paljon vahingollisempi ilmakehään pääsemisen ensimmäisten kahden vuoden aikana. Eläintuotannon osuus maailman metaanipäästöistä on 44 %. Tästä prosenttiosuudesta väitellään usein, koska on vaikea selvittää, kuinka suuri osa liikenneteollisuudesta liittyy eläinmaatalouteen, ja myös kuinka vahingollisia nykypäivän teollisen toiminnan vaikutukset ovat (ts. metsien hävittäminen, joka lopulta aiheuttaa lajien sukupuuttoja ja biologisen monimuotoisuuden heikkenemistä). Planeetallamme on rajalliset resurssit väestöömme nähden.

- Maa - 80 % niistä Amazonin osista, joista metsä on hävitetty, käytetään karjan laidunmaina.
- Energia - (fossiiliset polttoaineet, joita käytetään pakkausprosesseihin, eläinten kuljetuksiin, ruokintaan, lääkitykseen ja muihin tuotteisiin).
- Merenelävät - Siinä missä useimmat muut liha- ja maitotuotteet tehotuotetaan ihmiskulutukseen sopiviksi, suurin osa merenelävistä pyydetään villinä merestä (46 % kokonaismäärästä pyydetään ja myydään laittomasti). Koska mereneläviin vaikuttaa niin raskaasti ylikalastus (muiden asioiden lisäksi), lajien lisääntyminen vaikeutuu ja meret tyhjenevät.

Muistatko nähneesi televisio-ohjelmia näistä aiheista? Saatat halua katsoa ne uudelleen.

2. Eläinten oikeudet

On subjektiivinen mielipide välittääkö ihminen eläinten elämänlaadusta vai ei, mutta seuraava on objektiivista tietoa, jonka pohjalta voi muodostaa päätöksen olla rahoittamatta ja rohkaisematta eläinten ja eläintuotteiden tehotuotantoa:

Naudat, siat ja kanat:

- Kun on aika teurastaa eläimiä, tiloille on usein halvempaa viedä eläimet muihin maihin jalostettaviksi ja kuljettaa tuotteet sitten takaisin tai eteenpäin toimitusketjuun. Eläinten pitkäkestoisia kuljetuksia vastaan on lakeja. Yhdysvalloissa eläimiä voidaan laillisesti kuljettaa 36 tuntia ilman ruokaa, vettä, lepoa tai liikettä. Rangaistus tämän lain rikkomisesta on vain 100 dollaria.
- Afrikan ja Aasian elintarvike- ja maatalousjärjestöjen ohjeistusten mukaan on laillista kuljettaa eläimiä jopa 24 tuntia ilman vettä, ruokaa tai tilaa levätä. Laillisesti kuljetetulla karjalla pinta-ala on niinkin pieni kuin 1 metri ja sioilla 0,3 metriä per sika.

Maidontuotanto:

- Lehmä tuottaa maitoa vain silloin, kun se on tiineenä/poikanut. Lehmä hedelmöitetään sen ollessa kiinni paikallaan niin, että siementäjänä toimiva ihminen työntää kätensä lehmän sisälle ja asettaa sinne valitun sonnin siemennestettä. Kun vasikka syntyy, se erotetaan emästään välittömästi ja viedään muualle.

Tiedonlähde

- Tony J. Pitcher - "Estimating the worldwide Extent of Illegal Fishing" - <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0004570> (2009)
- Animal Law - "Twenty Eight Hour Law" - <https://www.animallaw.info/statute/us-food-animal-twenty-eight-hour-law> (2020)
- Food and Agriculture Organization of the United Nations - "Guidelines for Humane Handling, Transport and Slaughter of Livestock" - <http://www.fao.org/3/x6909e/x6909e08.htm#b5-Transport%20operations> (2001)
- Human Society - "An HSUS Report: The Welfare of Cows in the Dairy Industry" - <https://www.humanesociety.org/sites/default/files/docs/hsus-report-animal-welfare-cow-dairy-industry.pdf> (2009)
- Animal Equality - "Suffering in the Dairy Industry" - <https://animalequality.org/issues/dairy/> (accessed 22.11.2020)

Kun et syö lihaa tai maitotuotteita, et tietenkään myöskään osta niitä. Kun ostavien kuluttajien määrä vähenee, myös tuotanto vähenee kysynnän laskun myötä. Tämä toiminta vaikuttaa suoraan kiertotalouteen.

3. Terveys

Vegaaniruokavalio on terveellinen ruokavalio useimmille ihmisille. Lihassa, maitotuotteissa ja kalassa on paljon proteiinia, mutta sitä löytyy myös kasvikunnan tuotteista, kenties hieman alhaisempina pitoisuuksina, mutta etuna on vähempi rasva ja kolesteroli. Ruokateknologian jatkuva kehitys on kuitenkin mahdollistanut sen, että kasviproteiiniakin alkaa olla samoissa pitoisuuksissa kuin lihaproteiinia, esimerkiksi sellaisissa vaihtoehtotuotteissa kuin vehnä-, pähkinä-, palkokasvi- ja papupihveissä. Vegaaninen ruokavalio todistettavasti vähentää merkittävästi diabeteksen riskiä 9 %, sydänsairauksia 10 % ja liikalihavuutta 50 %. Iso-Britanniassa vegaanisen ruokavalion on todettu vähentävän erilaisten sairauksien riskiä seuraavilla prosenttiosuuksilla:

- Diabetes 4,3 %
- Sydänsairaudet 22 %
- Liikalihavuus 43 %

Go Vegan

Tiedonlähde:

- Medical News Today - "Going vegan could prevent type 2 diabetes" - <https://www.medicalnewstoday.com/articles/320909> (accessed 22.11.2020)
- NHS - "Vegetarian diet linked to lower risk of heart disease but higher risk of stroke" - <https://www.nhs.uk/news/food-and-diet/vegetarian-diet-linked-lower-risk-heart-disease-higher-risk-stroke/> (2019)
- Deckers J., "Might a Vegan Diet Be Healthy, or Even Healthier?" - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK396513/> (2016)
- The Guardian - "Pro-vegetarian diet could halve chance of obesity" - <https://www.theguardian.com/society/2017/may/19/pro-vegetarian-diet-halve-chance-obesity> (accessed 22.11.2020)

Jotkin sairauksista ja vaivoistamme ovat ennaltaehkäistävissä. Tiedätkö, paljonko tällaiset aiheuttavat kustannuksia omassa kotimaassasi? Otatko tällaisten terveysongelmien mahdollisuuden huomioon omassa perheessäsi?

Mielipide!

Vegaanius ei ole kaikkia varten, ja mielestäni sen ei pitäisikään olla. Minulle itselleni ruokavalion pieni muokkaus ja pienten päivittäisten muutosten hyväksyminen ovat ehdottomasti mielenrauhan arvoisia. Vegaaninen ruoka on herkullista! Monet ovat huolissaan siitä, että vegaaniruokavalion noudattaminen leimaa heidät äärimmäisiksi eläinoikeusaktivisteiksi. Niin ei käy. Maailma muuttuu yhä suvaitsevaisemmaksi tällaisia valintoja kohtaan, etenkin kun ilmastonmuutos tulee yhä näkyvämmäksi sosiaalisen median kanavissamme, uutisissa, keskusteluissa ja mediassa. Mikä tärkeintä, ilmastonmuutos on suurin taloudellinen, biologinen ja epäilemättä eksistentiaalinen kriisi, jonka nykymaailma ja sen ihmiset kohtaavat. Yksi suurimmista hiilidioksidin tuottajista, joka kiihdyttää ilmastonmuutosta epänormaaleihin mittoihin, on eläinmaatalous. Koska minulla on rehellisesti sanoen mahdollisuus tehdä niin, valitsen lopettaa tukeni näille teollisuudenaloille syömällä kestävämpiä vaihtoehtoja ja nautin samalla päätökseni tuomista monista eduista.

Jordan Hudson

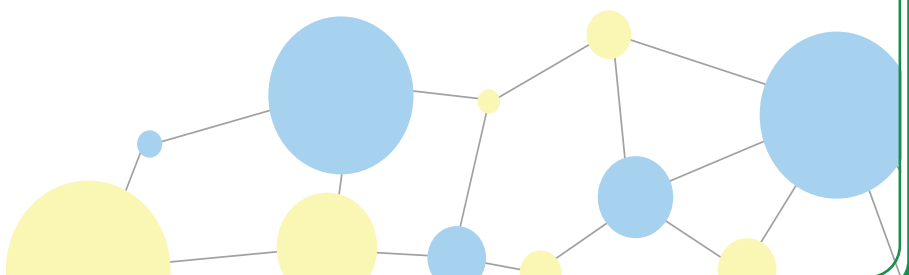

Mitä mieltä olet edellä olleesta kirjoituksesta? Olitpa samaa mieltä sen kanssa tai et, niin onko se mielestäsi tasapainoinen esitys asiasta? Onko olemassa yhtä mahdollista elämäntapamuutosta, josta saattaisit keskustella perheesi kanssa?

Tässä vielä yleisempiä vinkkejä kriittisen ajattelun kehittämiseen lapsessa:

- tarjoa aikaa ja tilaisuuksia harjoittaa kriittistä ajattelua
- anna lapselle mahdollisuus havainnoida ja esittää teorioita
- salli hänen hyväksyä monenlaisia ajatuksia ja mielipiteitä

harjoitus 3

turvallisuus

Voimme kouluttaa lapsiamme minimoimaan riskit ja löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja tilanteisiin, jotka eivät välttämättä ole niin turvallisia kuin haluaisimme. Lisäksi on tärkeää opettaa heitä tavalla, jota lapset ymmärtävät. Internet on olennainen osa nuorten elämää nykyään, mutta se voi myös johtaa mahdollisesti vaarallisiin tilanteisiin ja riskialttiiseen käyttäytymiseen.

kuvakkeen lähde: Flaticon

Kannettavan tietokoneen jakaminen perheenjäsenen kanssa voi aiheuttaa vaikeuksia. Sinulla tai lapsellasi voi olla yksityisiä asioita sähköpostiviesteissä tai hauissa. Molempien tulisi kunnioittaa rajoja, jotka voidaan asettaa yhdessä mahdollisten ongelmien estämiseksi. Monillakaan vanhemmilla ei ehkä ole omaa kokemusta internetissä työskentelystä, ja on tärkeää tunnustaa tämä ja ehkä saada myös tukea joltakulta toiselta vanhemmalta. On myös hyödyllistä keskustella verkkoetiikasta, sopia käyttäytymissäännöistä internetissä ja ennen kaikkea määritellä näiden sääntöjen rikkomisen seuraukset. Pohdi perheesi internetkulttuuria. Vanhempien rooli turvallisen ympäristön luomisessa on erittäin tärkeä. Siksi on tarpeen suojata kodin tietokone ja rajoitettava pääsyä tiettyihin verkon sijainteihin. Nämä artikkelit voivat olla hyödyllisiä:

Joitakin keskusteluideoita ryhmässä tai kotona:

- Ennen kuin luet eteenpäin... oletko koskaan ollut oikeassa tilanteessa, jossa olet huolestunut lapsesi internetin käytöstä?
- Onko teillä sääntöjä kotona asiaan liittyen?
- Onko tietokone sellaisessa paikassa, jossa muutkin näkevät sen?
- Oletko asentanut laitteisiin estoja?

Pohdi lapsilla esiintyviä riskialttiita käytösmalleja, ja merkkejä, joista voi huomata lapsen olevan haavoittuvainen virheelliselle tiedolle tai valeuutisille. Tee muistiinpanoja

Keskustele kumppanisi tai muun perheenjäsenen kanssa nähdäksesi, oletteko koskaan kohdanneet asiaan liittyviä ongelmia kotona. Tee muistiinpanoja itsellesi siitä, mitä teette ja ette tee kotona... Kuinka asioita voisi parantaa? Merkitse ajatukset muistiin.

Googlen tietoturvyökalut

Perheturvyökalut

Kyberturvallisuudesta vanhemmille näiden linkkien kautta:

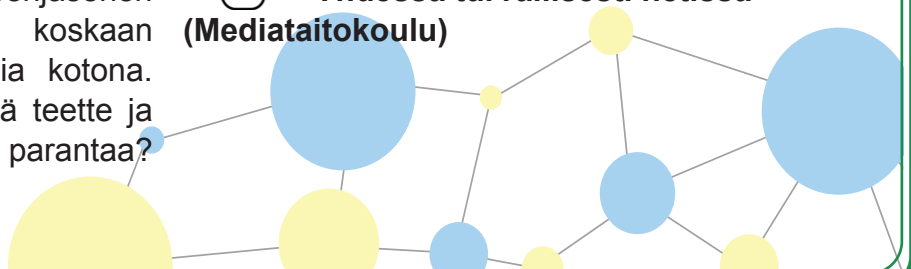
Turvallisesti netissä - video

Turvallisesti verkossa (MLL)

Yhdessä turvallisesti netissä (Mediataitokoulu)

Lapsesi voi käyttää monenlaisia alustoja internetissä: kannattaa muistuttaa heitä siitä, että kuka tahansa voi tuoda esille ajatuksiaan näillä alustoilla. Tieto ei välttämättä aina ole täysin paikkansapitävää, ja monissa tapauksissa sitä käytetään mielipiteen ilmaisemisen välineenä.

Facebook: Facebookia käyttävät kaikenikäiset ihmiset, mutta se on nykyisin vähemmän suosittu nuorten keskuudessa. Tytärtytiöt käyttävät Facebookia jakaakseen siellä sisältöä, kuten uutisia ja YouTube-videoita, ryhmissään.

Twitter: Twitter on toinen suosittu sosiaalisen median foorumi, myös propagandaa jakaville. Tilin luominen on helppoa, samoin suhteellisen nimettömänä pysyminen ja materiaalin jakaminen suurelle joukolla ihmisiä.

Instagram: Instagram jakaa valokuvia, joita usein tuottavat erilaiset mediaorganisaatiot.

YouTube: YouTubea käytetään videoihin ja artikkeleihin. Jotkin niistä saattavat olla tarkoituksellisia yrityksiä houkutella ja ns. groomata nuoria henkilöitä. Lukuisat tilit on tehty siten, että kun videot poistetaan, ne palaavat seuraavana päivänä. Käyttäjät julkaisevat YouTube-linkkejä sosiaalisen median alustoillaan laajentaakseen sisältöään, erityisesti Twitterissä ja Facebookissa.

Jokainen alusta voi olla potentiaalinen riski lapsellesi. Sinun on vanhempana otettava asiasta vastuu ja tiedettävä näiden alustojen käyttötarkoituksista.

vinkkejö

Kodeissa muodostuu helposti kaikenlaisia tapoja, ja niiden muuttaminen vaatii aikaa, ajatusta ja kärsivällisyyttä. On tärkeää, että lapset ymmärtävät, mitä järkeä muutoksissa on, ja myös sen, miten ne hyödyttävät heitä itseään. Heillä on saattanut aiemmin olla rajoitettu ruutuaika, ja nyt heistä ehkä tuntuu, että oppiminen vie heidän vapaa-ajan ruutuaikaansa. On tärkeää päästä asiassa yhteisymmärrykseen.

Tässä lista asioista, joita kannattaa ja ei kannata tehdä (pysy turvassa verkossa). Mitä mieltä olet niistä?

Tiedonlähde
- Kid Guard
- Child Net

- 1) Älä jaa mitään henkilökohtaisia tietojasi verkossa – esimerkiksi osoitettasi, sähköpostiosoitettasi tai puhelinnumeroasi
- 2) Mieti tarkkaan, ennen kuin postaatsi itsestäsi kuvia tai videoita. Kun olet kerran ladannut kuviasi internetiin, useimmat ihmiset pystyvät näkemään ja mahdollisesti myös lataamaan sen itselleen, jolloin kuva ei enää kuulu vain sinulle.
- 3) Pidä yksityisyysasetuksesi niin korkeina kuin mahdollista
- 4) Älä koskaan luovuta salasanojasi kenellekään
- 5) Älä hyväksy kaveripyyntöjä tuntemattomilta
- 6) Älä tapaa ihmisiä, joita olet tavannut verkossa. Kerro vanhemillesi tai muulle luotettavalle aikuiselle ihmisistä, jotka ehdottavat sinulle tapaamista
- 7) Muista, että verkossa kaikki eivät ole sitä, mitä väittävät olevansa
- 8) Mieti huolellisesti mitä aiot sanoa, ennen kuin postaatsi jotakin verkkoon
- 9) Kunnioita muiden mielipiteitä, vaikket olisikaan samaa mieltä ei ole tarpeen olla tyyneä
- 10) Jos näet verkossa jotakin, joka tekee olosi epämiellyttäväksi, turvattomaksi tai huolestuneeksi, poistu kyseiseltä sivustolta, halutessasi sulje tietokone ja kerro luotettavalle aikuiselle asiasta heti.

Keskustelu: Tavoitteena on jakaa kokemuksiamme ja mielteitämme sekä johtopäätöksiämme, jotta harjoitus loppuisi positiiviseen tunteeseen oppimisesta ja perheen opiskelun parantamisesta. Tehkää lista asioista, joita kannattaa ja ei kannata tehdä, niin, että se koskee erityisesti juuri teidän perhettänne.

harjoitus 4

kotiopiskelu verkossa: tapausesimerkki

Tämän tarinan on kirjoittanut Luke Dillon, kahden lapsen isä. Hänelle kotiopetus oli uutta. Tässä hänen kokemuksensa viimeisten 7 kuukauden ajalta.

Taustaa

Koulu suljettiin alun perin kaksi viikkoa ennen pääsiäislomaa, ja annetut tehtävät keskittyivät vain lukukauden loppuun saattamiseen ilman sen suurempaa kiireellisyyttä. Kun kesälukukausi alkoi, oli selvää, että olimme joutuneet pitkälle matkalle. Alussa saatu tieto oli hyvin vähäistä ja hämmäntävää, kun koulu ja opetushenkilöstö ryhtyivät nopeasti perustamaan verkkoluokkahuoneita ja tekemään oppitunteja ja tehtäviä verkossa. Siirryttäessä kesälukukauteen, tehtävät lähetettiin meille viikoittain, ja niiden piti valmistua joka perjantai klo 15.00 mennessä. Vanhempana tärkeintä oli päästä sinuiksi kaikkien aineiden verkossa asetettujen tehtävien kanssa ja ymmärtää miten ohjelmiston kanssa toimittiin. Annetuista aikatauluista oli vaikea selvittää, kuinka kullekin oppiaineelle asetetaan tehokkaat aikarajat ja määritetään tarvittavat resurssit (nyt rajoitetun saatavuuden vuoksi, monien myymälöiden ollessa suljettuina), koska jokaisella oppiaineella on erilaiset vaatimukset ja jokaisella lapsella on erilaiset kyvyt ja vaihtelevasti innostusta aiheesta riippuen. Olimme onnekkaita, koska kotitaloudessamme oli kannettava tietokone, Ipad ja tulostin/skanneri, olen itse aiemmin työskennellyt laajasti korkeakoulujen verkkokoulutusalojen kanssa ja koska en nyt ollut töissä, pystyin keskittymään viisi päivää viikossa lasteni opettamiseen kotona. Opetusajat olivat klo 8.00–12.00 ydinaineille, kuten matematiikka, lukeminen, äidinkieli ja luonnontieteet (säännöllisin lyhyin tauoin aina kun kukin aine oli käyty läpi) ja klo 13.00–14.00 olivat vuorossa taideaineet. Kolmena aamuna (maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina) vietimme myös tunnin treenaamalla, käymällä lenkillä läheisellä maaseudulla.

10 -vuotias

Kymmenvuotiaani kamppaili kotiopetuksen alkaessa oppimismenetelmien muutoksen vuoksi, ja vaikka hän on ahkera, hänestä asettamani aikataulu oli jäykkä ja rajoittava. Hän kaipasi myös luokkatovereitaan. Minusta tuli yhä tiukempi ja kärsimättömämpi, kun taistelimme toisiamme vastaan, ja tyttärestäni tuli yhä kapinallisempi ja vastustelempi koulutyötä kohtaan. Oli selvää, että meidän oli löydettävä kompromissi, ja keskusteltuaamme siitä, mikä sopisi tyttärelleni, sovittiin, että hän säätelisi omaa työmääräänsä ja oppiaineiden järjestystä työskennellen kuitenkin laatimani peruskoulupäivän raameissa. Hän voisi siis esimerkiksi tuplata äidinkielen osuuden maanantaina ja sitten vastaavasti tehdä enemmän matematiikan tehtäviä tiistaina, tai hän voisi nousta aikaisin tekemään ylimääräisen tunnin työtä, jotta hän voisi lopettaa aikaisemmin. Tyttäreäni alkoi myös työskennellä yhdessä läheisten ystäviensä kanssa, kun he pääsivät kärryille onlinetapaamisista. Loppujen lopuksi tyttäreäni sääteli tehokkaasti omaa työmääräänsä, lähetti tehtävät ajoissa ja työskenteli itsenäisesti, ja tarvitsi minun panostustani ja apuani vain satunnaisesti. Tarkistan kuitenkin kaikki hänen lähettämänsä työt ja seuraan opettajalta saatavaa onlinepalautetta, joka on tarjonnut erinomaista tukea ja rohkaisua.

7 -vuotias

Seitsemänvuotias vaati nuorempana minulta huomattavan määrän tukea ja ohjausta. Vaikka hän on älykäs, hän on luokkatilanteissa hiljainen ja hänet tupataan unohtamaan sivuun, minkä vuoksi hänen huomiokykynsä lähtee harhailemaan, jos hän juuttuu johonkin tehtävään. Aikataulu, jonka määritin, toimi hänelle todella hyvin, koska jokainen aamu noudatti säännöllistä kaavaa ja rakennetta, esimerkiksi tunti matematiikkaa, puoli tuntia oikeinkirjoitusta ja kielioppia, puoli tuntia lukemista. Viikkojen edetessä hänestä tuli itsevarmempi ja hän pystyi järjestämään omat oppituntinsa ja työskentelemään itsenäisemmin. Hänen opettajansa antama onlinepalaute oli hyvin rajallista, ja minulle jäi tehtäväksi arvostella kaikki työt ja antaa jatkuvaa palautetta tyttärelleni. Tyttäreni työskenteli kuitenkin kovasti ja edistyi huomasti kaikissa ydinaineissaan, ja nautti luovasta työskentelystä iltapäivisin hänen vanhemman sisarensa auttaessa häntä usein.

Keskustelu:

Pohdi tämän perheen tarinaa. Miten se vertautuu omiin kokemuksiisi?

Nyt kun olet tutustunut joihinkin kotiopetuksen puoliin, sinulle saattaa olla kertynyt linkkejä ja materiaalia, jotka ovat olleet sinulle hyödyksi, ja jotka voisit jakaa muun ryhmän kanssa.

Kotiopetus internetissä on uutta monelle ja opimme kaikki samalla kun teemme. Harkitse yhteistyötä perheesi ulkopuolisen, toisen vanhemman kanssa. Viikoittainen kuulumistenvaihto, jossa voidaan puida haasteita ja juhlia onnistumisia, voi olla hyvin hyödyllinen.

Tiedonlähde:

- Home Schooling Your Children on the Internet
- Homeschooling tips for weary parents working from home
- Youtube for Kids
- 10 YouTube Channels to Supplement your Homeschool

5 projektin tuotosten esittely

ICE-CAP projekti on tuottanut joukon oppimisresursseja, joista voitte perheenä oppia lisää kiertotaloudesta:

sarjakuvat: buzz bee: eko-skidien seikkailut:

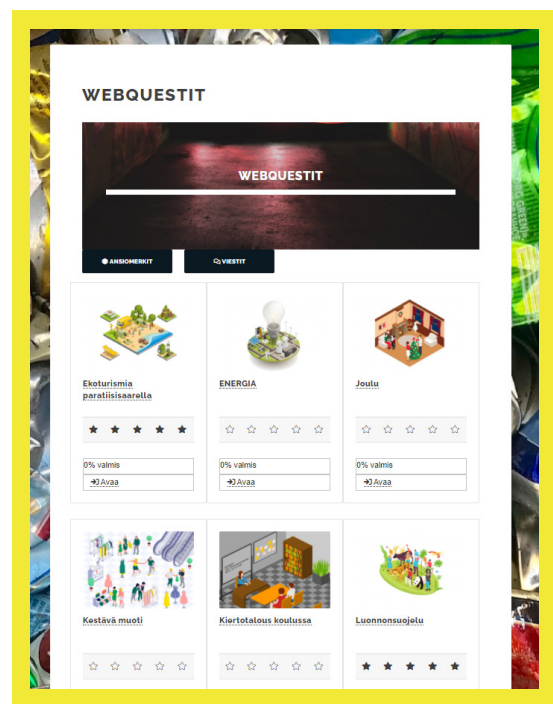
Sarjakuvat on tarkoitettu 6–10-vuotiaille lapsille. Niissä kerrotaan arkipäivän tarinoita useiden hahmojen kautta, joten lapset voivat helposti samastua niihin. Niistä löytyy lisäksi aktiviteetteja lapsille ja vinkkejä vanhemmille. Aiheita, joita sarjakuvissa käsitellään:

- matkustaminen – kestävä liikkuminen
- joulukuu – ruoka
- vesi – jäte
- puutarhanhoito – energia
- muovi – koulu
- muoti – kierrättäminen

digitaaliset pakotehtävät:

Digitaaliset pakotehtävät on suunniteltu 11–15-vuotiaille lapsille. Niissä käsitellään samoja aiheita kuin sarjakuvissa, mutta tälle ikäryhmälle sopivalla tavalla.

webquestit:

WebQuestit on suunniteltu 16–20-vuotiaille nuorille, jotka pääsevät työskentelemään syvemmin kiertotalouden parissa.

2019-1-UK01-KA204-06144
ICE-CAP Waste not Want not

CREATIVE EXCHANGE

USTANOVA ZA
OBRAZOVANJE
ODRASLIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

SVEB ■ Schweizerischer Verband für Weiterbildung
FSEA ■ Fédération suisse pour la formation continue
Federazione svizzera per la formazione continua
Swiss Federation for Adult Learning

With the support of
movetia Austausch und Mobilität
Échanges et mobilité
Scambi e mobilità
Exchange and mobility

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiselle ei merkitse sen sisällön hyväksyntää, julkaisun sisältö heijastaa vain tekijöidensä näkemyksiä, eikä komissiota voida pitää vastuussa julkaisussa olevien tietojen mahdollisesta käytöstä.

